

Владимир Лазаревић, пензионисани генерал-пуковник и некадашњи ратни командант Приштинског корпуса Војске Југославије, у великој животној исповести за „[Ало!](#)” открива како је изгледало његово дружење са генералом Небојшом Павковићем, Слободаном Милошевићем, као и шта мисли о Хашком трибуналу, ко су "добошари" који га нападају и каква ће бити пресуда Ратку Младићу.

Генерала Лазаревића, човека који је био последњи српски војник који је напустио КиМ, листа „[Ало!](#)” затекао је у Нишу.

Како је изгледао ваш одлазак у Хаг?

- Било је то 3. фебруара 2005. Много тешко време за Србију. Добровољно сам отишао у Хаг и без примљене оптужнице, што је реткост. Питао сам тада Војислава Коштуницу: „Шта Србија добија тиме ако се ја предам?“ Објаснио ми је да ће то релаксирати улогу Србије у преговорима са ЕУ и у вези са питањем КиМ. Одговорио сам му: „Ево моје главе на пању ако ће Србији бити лакше.“

Како сте се осећали када сте стигли у Схевенинген?

- Дошао сам у Хаг авионом Владе у пратњи министара Стојковића и Лончара. Осећај је био језив, тај период сам назвао „пут на хашко распеће“. У том моменту, све ми је прошло кроз главу, од 1998. године до тада. Сваки детаљ ми је као на траци пролазио кроз главу. Био сам свестан да долазим у окове и у непријатељске руке.

И Слоби и Ћинђићу дићи споменик

- По том питању треба покушати да се пронађе један шири консензус у којем би учествовали сви. Ја лично немам ништа против да Србија подиже споменике својим председницима, некадашњим, садашњим, а чак видим да се прича и о споменику Зорану Ћинђићу. Мислим да споменици треба да нас спајају, а не завађају.

Пре свог пута у Хаг, ишли сте код почившег патријарха српског Павла?

- Јесам, на његов захтев видео сам се с њим. Он ми је тада поручио да ће се молити за мене и да се жив вратим са тог распећа. Дао ми је благослов и поклонио икону, коју и данас чувам. Памтим његове речи: „Генерале, све ће проћи, остају само душа, образ и добра дела.“

С ким сте се највише дружили у Хагу?

- Тудио сам се се да што више радим на припреми своје одбране и сам себи сам одузео већину слободног времена. Ипак, највише сам се дружио са председником Милошевићем, ту је био и Милан Милутиновић, генерали Ојданић и Павковић, Никола Шаиновић, Јовица Станишић, Шљиванчанин, Шешељ... Углавном сам се дружио са нашим.

Да ли мислите да су Милошевића убили?

- О томе какав је однос био према Милошевићу не могу да говорим, јер то заиста не знам. Оно што могу да кажем, са аспекта лечења у Хагу, а из мог искуства - у Схевенингену су чинили кардиналне грешке. Заиста су нам лекари у Хагу кршили основна људска права.

Трибунал се за Светог Николу гаси?

- Камо среће да тај, како га зову, суд уопште није угледао светлост дана. Не верујем да се ико од оних који су стварали то правно чудо и монструма може похвалити да су постигли циљ, а то је, како су навели приликом оснивања - помирење. Хвала богу да одлази у историју и Хаг треба што пре заборавити.

Хоће ли Хаг осудити Младића?

- Тешко ми је да то коментаришем. Знам да ни против мене никакве доказе нису имали, ниједног сведока, чак ни Албанца нису могли да нађу, па сам прошао како сам прошао... Зато се бојим за Младићеву судбину.

Да ли се баш тако лако може заборавити?

- Наравно да је тешко заборавити све шта се тамо дешавало. Нарочито нама који смо прошли ту голготу или породицама чији су чланови тамо убијени.

Замерате ли себи нешто након толико година?

- Држао сам се увек максиме да је права правда истина. Немам себи шта да замерим. То сазнање ме је и одржало у животу. Био сам официр, генерал, бранио сам земљу.

Стављали су вам на терет протеривање Албанаца?

- Та прича са егзодусом Албанаца је толико смешна. Ако је то тачно и то ми приписују као грех, зашто ми као команданту Приштинског корпуса нису приписали и кривицу за протеривање 150.000 Срба са Косова? Више је Срба напустило КиМ него Албанаца, али о томе се не говори.

Да ли је тачно да сте грубо спроводили силу на КиМ?

- Није. Приштински корпус је могао да употреби 20 пута више борбеног дејства и силе које смо у то време имали и да уништимо непријатеља како на Косову, тако све до северне Албаније. Ми својом одлуком то нисмо употребили, а да јесмо, било би крви до колена.

Да ли је Милошевић наредио употребу те јаке силе?

- Не, Милошевић никада није наредио ништа супротно од онога што смо радили. С њим у рату нисам никада ни разговарао. Он је комуницирао с Павковићем.

Играо сам фудбал с Милошевићем у Хагу

- Слоба и ја смо се први пут срели у једној фискултурној сали, где смо као заробљеници играли фудбал. Ту сам ја дао мало више голова, а он ми је у шали рекао: „Лазо, успори мало, не могу да пребројим све твоје голове.“ То је био наш први сусрет. Њега су сви у Хагу ословљавали са господине председниче, и Хрвати, и муслимани, и Срби. Био је господин и тамо.

Какав је ваш однос са Небојшом Павковићем?

- Ја сам с Павковићем ратни друг. Он је као командант Армије, иако то није његова дужност, провео највише времена у рату на мом командном месту. То довољно говори. И данас се чујемо и дружимо. Он и ја смо чували један другог у рату, јер смо добили информацију да је чак 400 специјалаца НАТО дошло на КиМ са задатком да нас убије. Ми смо спречили да се покори Србија.

Како данас гледате на повлачење војске с Косова?

- У том тренутку сам имао друге проблеме. Морао сам да извучем људе и опрему, а да не доживимо дебакл. С војничког гледишта сам знао да је циљ да се убије 20.000 до 25.000 мојих војника на КиМ, да све сравне са земљом, а ми смо то спречили и сачували сваки педаљ земље, дакле, са тог гледишта смо бриљантно обавили задатак. Спречили смо капитулацију државе и њено уништење. С друге стране, напуштање матичне зоне моје армије људски ме је много погодио, јер сам видео да је српски народ остављен на милост и немилост агресору. Чак сам и заплакао. Морам да кажем да лично нисам имао поверења у све што је следило по Кумановском споразуму, па и по Резолуцији 1244. Ја сам последњи напустио простор КиМ, све то гледао и све то добро памтим.

Шта се заиста дешавало на Кошарама?

- Видите, на Васкрс, 9. априла, дошло је до копнене инвазије на Србију с простора Албаније. Напад је био страховит, а непријатељ многобројан, добро наоружан, са добром подршком из ваздуха и најбољим НАТО инструкторима... То је био Вијетнам у малом. Знате, није ту реч само о Кошарама као караули, то сви спомињу, а не знају да је то заправо био фронт од 15 километара.

Да ли сте имали сукоб са председницима, пре свих Милошевићем и Коштуницом?

- Као генерал, на сву срећу нисам имао неке посебне контакте с политичарима. Извршавао сам своје задатке, а када сам видео да нешто није у реду, ишао сам дотле да кажем: „Ја нећу више бити генерал“. То сам рекао 2002. године Војиславу Коштуници: „Ви нађите другог команданта, а ја да учествујем у разбијању војске нећу. На мене не рачунајте.“

Како сте ви реаговали?

- У том тренутку су биле прекинуте све везе са првом линијом фронта. Ја сам добио ратни извештај са мог истуреног командног моста. У њему је поред детаљног описа тог хаоса писало: „Границу ћемо одбранити по сваку цену!“, и то масним словима. Најежио сам се када сам прочитао те речи и одговорио сам им: „Идржите, браните Србију. Долазимо“. то ћу памтити док сам жив. Ми смо отишли у прве борбене редове. Поред мене је у том тренутку био и генерал Павковић, који је поздравио моје речи и наредио такозвани контраудар с наше стране.

Хероји Кошара коначно су добили споменик, добијају и улице.

- Хвала Србији, која се сетила тих хероја, а све друго што се дешавало до сада и што смо се стидели те одбране нека служи на част и нека иде на душу онима који су тада водили Србију.

Да ли вам је Милошевић наредио да 5. октобра изведете војску на улице?

- Никаква наредба од њега о извођењу војника на улице није стигла. Да сам је добио, ја бих такву наредбу морао да извршим. Нико ме тада није звао.

Треба подићи споменик погинулим војницима

- Залажем се да Србија добије спомен-обележје са именима свих војника који су страдали у НАТО агресији. То је наша обавеза и дужност. За то се залажем. Патријарх и многи челни људи државе су подржали ту моју иницијативу. Жеља је да следеће године на дан обележавања почетка агресије Србија добије тај споменик. Знате, чак је 600 људи дало живот за одбрану Србије и они то заслужују. Моја идеја је да то буде црква спомен-обележје.

Поново вас нападају, овог пута због предавања српским официрима?

- То су уобичајени цинизам и лицемерије на које сам већ навикао. О мојим потезима које сам вукао те 1999. има урађених докторских дисертација на Сорбони, па и у НАТО. Они то изучавају као светли пример одбране. Имао сам прилику да видим и документа из Пентагона у којима се тврди да је војску на КиМ сачувала тактика „четири М“ - маскирање, мобилност, маневар и морал. Даље наводе да због тога ништа нису могли да нам ураде, па су гађали цивилне циљеве. Замислите. Пентагон признаје да су чинили злочине и ником ништа. С друге стране, смета када ја нашим официрима одржим говор. Ја то не зovem предавање, већ сусрет са официрима.

Нападају вас појединци из Србије?

- Они ће сада рећи - одакле Дарку право да уради интервју са Лазаревићем?! Ја њих зovem добошари. Њима не смета Лазаревић, њима смета оваква Србија. Тим добошарима није сметало када сам 2005. године авионом Владе отишао у Хаг, али су дигли халабуку када сам се тим истим авионом вратио у Србију. Сметало им је и то што су ме сачекала два министра, те зашто ме је народ дочекао... Једноставно, ти добошари нападају садашњу Србију и власт како би оправдали своје апанаже које добијају из иностранства.

Да ли ће се српски војник вратити на КиМ?

- Жеље су једно, реалне могућности у овом моменту су друго, а будућност нешто сасвим треће. Лично мислим да имамо шансе да сачувамо Косово... То је моја жеља као човека.

([Ало/Дарко Злојутро](#))